

Køkkenvindue med udsigt til store gedder

Skov, Christian; Berg, Søren; Sivebæk, Finn

Published in:
Sportsfiskeren

Publication date:
2008

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Skov, C., Berg, S., & Sivebæk, F. (2008). Køkkenvindue med udsigt til store gedder. *Sportsfiskeren*, 83(4), 82-84.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Den vigtige fangstjournal

DTU Aqua hjælper gerne lokale foreninger og andre interesserede med at "designe" den rigtige fangstpolitik for netop jeres fiskevand, uanset om I er mest interesserede i "trofæ-gedder", "mad-gedder" eller andet. Den bedste rådgivning kan ydes, hvis der er adgang til oplysninger om antallet og størrelsesfordelingen af fisk i netop jeres sø.

Den viden ligger blandt andet i jeres fangstrapporter. En fangstjournal kan med andre ord bruges til meget mere end blot at fortælle hinanden om fangsterne i søen. Det er derfor en rigtig god ide, hvis I registrerer og samler følgende for hver fisketur;

- hvilke og hvor mange fisk blev fanget (også når fangsten er nul)
- hvilke størrelser havde de
- hvor mange der blev genudsat
- hvor mange personer (eller stænger) fiskede og i hvor mange timer.

Hvis alle, der fisker på et fiskevand, indberetter ovenstående over en årrække, giver det et meget fint billede af fiskebestanden i netop jeres sø og ikke mindst den aktuelle udvikling i antal og størrelsesfordeling. Det vil gøre det muligt at rådgive mere præcist end ellers.

Har I brug for hjælp til at få et sådant rapporteringssystem op at køre, vil DTU-Aqua ligeledes gerne hjælpe med dette. Kontakt os via www.fiskepleje.dk

Køkkenvindue med udsigt til store gedder

Vil du øge mængden af store gedder i søerne skal du bruge "køkkenvindue-princippet". Det øger chancerne for at fange en rigtig stor gedde og giver samtidig plads til dem, der ønsker geddefrikadeller på menuen.

Af Christian Skov, Søren Berg og Finn Sivebæk, DTU Aqua

DTU Aqua – tidligere kaldet Danmarks Fiskeriundersøgelser Afdeling for Ferskvandsfiskeri – rådgiver foreninger og enkeltpersoner omkring forvaltning af fiskebestande i de ferske vande. Vi er ofte blevet spurgt om, hvordan der bedst sikres en solid bestand af store gedder i en sø, hvad store gedder betyder for bestandens ve og vel, og om det eventuelt er en god idé lokalt at ændre fredningstid eller mindstemål.

I denne artikel får du – ud fra en videnskabelig indgangsvinkel – svaret på disse spørgsmål, der som udgangspunkt bygger på udenlandske undersøgelser.

Køkkenvinduet

Geddebestande er normalt ganske robuste over for overfiskeri. Selvom der er enkelte eksempler på, at geddebestande nærmest er forsvundet som følge af fiskeri, er det formodentlig et særsyn i større søer. I småsøer og moser er risikoen helt givet større. Engelske undersøgelser har vist, at man årligt kan fjerne op til 40 % af biomassen af gedder, uden at bestanden svækkes; det vil sige, uden at det samlede antal af gedder i søen reduceres. Til gengæld falder deres gennemsnitsstørrelse, fordi de store – og gamle – individer forsvinder. En geddebestand vil nemlig normalt bestå af forholdsvis mange små individer og langt færre store individer. De store fisk vil derfor forholdsvis hurtig

blive "fisket op". I små søer kan det ske hurtigt, selv om fiskeindsatsen egentlig er ganske begrænset.

En måde, hvorpå man kan bevare – og måske ligefrem styrke bestanden af større gedder – er ved at indføre en fangstpolitik efter det såkaldte "køkkenvindue-princip". Denne fangstpolitik går kort fortalt ud på, at fisk mindre end eksempelvis 75 cm må tages med hjem til køkkenet, mens større gedder altid skal genudsættes.

De 75 cm er et bud på en øvre grænse og er baseret på tyske erfaringer. Der er dog ingen hindring for, at de enkelte foreninger sætter grænsen eksempelvis 5 cm. højere eller lavere, alt efter hvor nemt eller svært det skal være at fange en gedde til fiskefrikadeller. »

Store gedder betyder meget for bestandens succes. Deres afkom er større og stærkere end små gedders og overlever derfor bedre.

Køkkenvindue med udsigt...

Der er foreløbig ikke sikre beviser for at "køkkenvindue-fiskeri" – ud fra en biologisk synsvinkel – er bedre for bestanden på lang sigt. Men det er sikkert, at metoden øger muligheden for at fange en rigtig stor gedde, samtidig med at der er plads til lyst-fiskeren, som gerne vil spise sin fangst.

Store gedder er vigtige

Ud over at være til glæde for trofæ-fiskeren, er det rimeligt at antage, at store gedder også spiller en rolle for en velfungerende geddebestand. Det skyldes især forhold omkring gydningen, hvor små gedder er mindre fleksible og reproduktive end store gedder. Blandt andet har små hunged-

der generelt færre og mindre æg end større gedder. Små æg resulterer normalt i mindre larver, og mindre larver klarer perioder med sult relativt dårligt og er generelt dårligere svømmere end større larver. Samlet set betyder det, at de små larver har mindre chance for at overleve. Samtidig kan store hunner formodentlig gyde ad flere omgange samme år, (hvilket de små ikke kan). Eftersom små gedder populært sagt "ikke har så mange skud i bøssen" har de derfor større risiko for at gyde på et uhenigtsmæssigt tidspunkt, sammenlignet med større gedder.

Det mangler stadig at blive undersøgt, om alle disse forhold i sidste ende kan resultere i en udpint og svækket bestand, men tilstedeværelsen af store gedder er formodentlig med til at sikre en stabil geddebestand. For eksempel kan man forestille sig, at en bestand med en lav tæthed af store gedder er ringere til at modstå udefra kommende påvirkninger som eksempelvis et ekstremt koldt forår.

Mindstemål og fredningstider

"Køkkenvinduet" er betinget af frivillighed, det vil sige, at man lokalt for det givne fiskevand aftaler at frede de største gedder. Tilsvarende kan man ad frivillighedens vej diskutere, om man vil indføre et andet

mindstemål og en udvidet fredningstid.

Det lovbestemte mindstemål på 40 cm er fastsat for at sikre, at gedder når at gyde mindst én gang, før de bliver fanget. Men gedder i den størrelse er i manges øjne ikke meget bevendt som spise-fisk og kan ligeså godt blive genudsat. Det er derfor en nærliggende mulighed, at man i forbindelse med indførelse af et "køkkenvindue" også aftaler at øge mindstemålet til 50 cm eller endog 60 cm. Alt andet lige vil det sikre flere gode fisk til både mad- og trofæfiskeren.

Udvidede fredningstider kan være et fornuftigt tiltag i forbindelse med et lunt forår, hvor det ikke er unormalt, at gedderne går på leg allerede sidst i marts. Eftersom fredningen først træder i kraft 1. april, vil fredningsperioden under sådanne forhold derfor ikke være hensigtsmæssig i alle søer.

Modsat kan man under mere normale forhold opleve, at gydningen ikke er slut den 1. maj. Det gælder især i dybe søer, hvor vandet opvarmes langsommere og hunnerne ægudvikling derfor er langsommere.

Sådanne lokale fænomener kan man imødegå ved at aftale lokale fredningstider. Ønsker man i den forbindelse maksimal sikkerhed for altid at dække den reelle gydeperiode er anbefalingen at indføre en generel fredning fra 15. marts til 15. maj.

Fredningstiden kan med fordel udvides 14 dage i begge ender.

Nyhed!

Winston Rod Co. USA

R.L. Winston er et lille amerikansk stangbygger firma, med 79 års tradition for at håndbygge nogle af de mest elegante fluestænger, der findes. Et firma hvor der med stor stolthed lægges vægt på innovation, kvalitet, design, kaste/fiske-egenskaber og opmærksomhed for detaljer. Det er stænger, hvor det tydeligt ses på finishen, at der er kælet for detaljerne, og på kasteegenskaberne, at der er tænkt grundigt over tingene. Alle Blit og Blit stænger er håndbygget på R. L. Winstons fabrik i den lille by Twin Bridges, Montana, USA.

Blit - Power og delicacy...

Her er en stangserie, som har fanget vores hjerter lige fra første gang vi fik den i hånden, og jo mere vi kaster og fisker med den, jo større bliver kærligheden. En utrolig let og letkastet stang, som har alle fordelene af en fast-action stang uden nogle af ulemperne. Dvs. den er let, hurtig og med imponerende kræfter, uden den mindste antydning af at være stiv og klumset. Modsat mange andre fast-action stænger på markedet, har især #6 til #9 i denne serie, kraften til ubesværet at kaste langt på kysten, men også den følelse der er brug for til at kunne præsentere fluen delikat til f.eks. en sky bonefish 6 meter fra dine fødder!

(Vinder af Fly Rod & Reel Tackle Award, og Fly Rod & Reel Readers Choice Award)

8' #4 4-delt	4995,-	9' #9 4-delt	5195,-
9' #4 4-delt	4995,-	9' #10 4-delt	5195,-
9' #5 4-delt	4995,-	9' #12 4-delt	5595,-
9' #6 4-delt	4995,-	11' #7 4-delt	5195,-
9' #7 4-delt	5195,-	13'3" #7/8 4-delt	6795,-
9' #8 4-delt	5195,-	14' #8/9 4-delt	6795,-

Blit - Innovation møder tradition...

Her er stangen til den krævende tørfluefisker, hvor det kræves af stangen, at den har finessen og blødheden til trygt, at kunne fighte og presse store ørreder på lange 0.10-0.12mm forfang, og samtidig have kraften, til at kunne præsentere fluen præcist, når ørreden står og suger små døgnfluer i sig 20-25 meter væk. Ved brugen af Boron fibre i bunddelen, er det lykkedes Winston at lave en utrolig let, medium-action stang med den traditionelle "smoothness" og delikate følelse Winston er kendte for og stadig med masser af reserve kraft i bunddelen til de lange kast.

7'6" #3 4-delt	4995,-	9' #4 4-delt	4995,-
8' #4 4-delt	4995,-	9' #5 4-delt	4995,-

Forhandler:

Boron 2x

Boron 2t

www.JoF.dk
Nørre Voldgade 8, 1358 Kbh. 3333 7777